

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§8-9

Ἔτι δέ, ὦ βουλή, εἵπερ ἵππευσα, οὐκ ἂν ἦ ἔξαρνος ὡς δεινόν τι πεποιηκώς, ἀλλ' ἡξίου, ἀποδείξας ὡς οὐδείς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι. Ὅρῳ δέ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἵππευσάντων βουλευόντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγούς καὶ ἱπάρχους κεχειροτονημένους. Ὡστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἡγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογίαν, ἢ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον. Περὶ μὲν τοίνυν αὐτῆς τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ, τι δεῖ πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν δέ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι. Δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι μου. Ποιήσομαι δέ τὴν ἀπολογίαν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Κατά τον Μαντίθεο το να έχει υπηρετήσει κανείς στο ιππικό την εποχή των Τριάκοντα δεν αποτελεί αιτία αποκλεισμού από το αξίωμα του βουλευτή.
2. Ο Μαντίθεος δηλώνει ότι ο μοναδικός λόγος της απολογίας του δεν είναι η κατηγορία, αλλά ο έλεγχος της συκοφαντίας των κατηγορών του.
3. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι στις «δοκιμασίες» ο ομιλητής πρέπει κυρίως να αντικρούει με επιχειρήματα τις κατηγορίες των αντιπάλων, όπως συμβαίνει και στις άλλες δικαστικές διαμάχες.
4. Ο Μαντίθεος παρακαλεί τους κατηγορούς του να δείξουν ευνοϊκότερη στάση και να αποσύρουν τις κατηγορίες τους.
5. Ο Μαντίθεος υπόσχεται ότι θα είναι σύντομος στην απολογία του.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατὰ Φίλωνος δοκιμασίας §§33-34

Στον λόγο αυτόν, που εκφωνείται κατά τη διαδικασία της δοκιμασίας του Φίλωνα, ο κατήγορος – βουλευτής προσπαθεί να αποδείξει ότι ο δοκιμαζόμενος είναι ανάξιος να αναλάβει το βουλευτικό αξίωμα.

Ο μόνος λοιπόν, κύριοι βουλευτές, που δε θα αγανακτούσε δίκαια, αν δεν πάρει (το βουλευτικό αξίωμα) είναι ο Φίλωνας. Γιατί, δε στερείτε εσείς τώρα την τιμή από αυτόν αλλά ο ίδιος τότε (τη) στέρησε από τον εαυτό του, όταν δεν έκρινε άξιο να ταχθεί στο πλευρό σας, για να υπερασπιστεί αυτήν (την βουλή), όπως ακριβώς τώρα ήρθε με προθυμία για να εκλεγεί (βουλευτής). Νομίζω ότι έχουν ειπωθεί αρκετά, αν και πολλά παρέλειψα βέβαια. Αλλά νομίζω ότι εσείς και χωρίς αυτά (τις παραλείψεις) θα καταλάβετε αυτά που συμφέρουν την πόλη. Γιατί, δεν πρέπει να χρησιμοποιείτε άλλες αποδείξεις για εκείνους που αξίζει να είναι βουλευτές παρά τους εαυτούς σας, τι λογής όντας για την πόλη κριθήκατε άξιοι για βουλευτές. Γιατί, οι πράξεις αυτού αποτελούν καινοφανές παράδειγμα και είναι ξένες με κάθε δημοκρατικό πολίτευμα.

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης

B4. Να γράψετε μία **σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο ή δεύτερο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου: **δεινόν, κακῶς, πολλούς, παντός, λόγον.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, §§1-4

(έκδ. του Warmington, E.H. Harvard University Press, 1955)

Ο Αριστοφάνης έπεισε τους Αθηναίους να εκστρατεύσουν προς βοήθεια του βασιλιά της Κύπρου Ευαγόρα, που πολεμούσε εναντίον των Περσών (390 π.Χ.). Ὑστερα από την αποτυχία της εκστρατείας, θανατώθηκε χωρίς δίκη και προτάθηκε η δήμευση της περιουσίας του. Ο ομιλητής, ο γιος του, θα προσπαθήσει για την υπεράσπιση της οικογένειάς του να αποδείξει ότι οι κατήγοροί του είναι συκοφάντες και ζητά από τους δικαστές να τον ακούσουν με εύνοια.

*Πολλήν μοι ἀπορίαν παρέχει ὁ ἀγὼν οὐτοσί, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι, ἐὰν ἐγὼ μὲν μὴ νῦν εὖ εἴπω, οὐ μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ δόξει ἄδικος εἶναι καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων στερήσομαι. **Ἀνάγκη οὖν, εἰ καὶ μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα πέφυκα, βοηθεῖν τῷ πατρὶ καὶ ἐμαυτῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι.** Τὴν μὲν οὖν παρασκευὴν καὶ <τὴν> προθυμίαν τῶν*

ἐχθρῶν ὁρᾶτε, καὶ οὐδὲν δεῖ περὶ τούτων λέγειν· τὴν δ' ἐμήν ἀπειρίαν πάντες ἴσασιν, ὅσοι ἐμὲ γινώσκουσιν. Αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς δίκαια καὶ ῥάδια χαρίσασθαι, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, ὥσπερ <καὶ> τῶν κατηγορῶν. Ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπολογούμενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾷσθε, ἔλαττον ἔχειν. Οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες, αὐτοὶ ἄνευ κινδύνων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο, ἡμεῖς δὲ ἀγωνιζόμεθα μετὰ δέους καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου <τοῦ> μεγίστου. Εἰκὸς οὖν ὕμᾶς εὖνοιαν πλείω ἔχειν τοῖς ἀπολογουμένοις.

οὐτοσί: αὐτός εδώ

ἔλαττον ἔχω: μειονεκτώ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Πολλήν μοι ἀπορίαν ... ἐμὲ γινώσκουσιν*».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων ὀρων του κειμένου:

μοι: εἶναι ..... ΣΤΟ .....

ἄδικος: εἶναι ..... ΣΤΟ .....

ἐμαυτῷ: εἶναι ..... ΣΤΟ .....

ἐμήν: εἶναι ..... ΣΤΟ .....

ἡμῶν: εἶναι ..... ΣΤΟ .....

ὕμᾶς: εἶναι ..... ΣΤΟ .....

πλείω: εἶναι ..... ΣΤΟ .....

(μονάδες 7)

β. «*Ἀνάγκη οὖν, εἰ καὶ μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα πέφυκα, βοηθεῖν τῷ πατρὶ καὶ ἐμαυτῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι*». Στην παραπάνω περίοδο λόγου να διακρίνετε τις επιμέρους προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε ως προς το είδος τους (μονάδες 3).

Μονάδες 10